

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ДЕН НА МОРЕТО С ФОРУМ „КЛИМАТ, МОРЕ И ЗДРАВЕ”, ФОЗ МУ – ВАРНА

Т. Димитрова

Форумът „Климат, море и здраве” на 20-ти май, когато е Европейския ден на морето бе част от посветените изцяло на обществен интерес събития на Факултета по обществено здраве (ФОЗ) на Медицинския университет – Варна през юбилейната 2016 г. Европейската комисия и Генералната дирекция „Морско дело и рибарство“ го избраха за събитие на Европейския съюз. В последните години европейските институции с документи и действия изтъкват важната роля, която играят океаните и моретата в ежедневието не само на крайбрежните общности, но и на всички граждани на ЕС. Очаква се по-ефективното управление на крайбрежните райони, моретата и океаните от всички заинтересовани участници: държавните институции, местните власти, академичния и неправителствения сектор.

В България здравната профилактика на работещите в отраслите на морската индустрия е в непрекъснати реорганизации. Макар да е доказано, че инвестициите в профилактични дейности са високо ефикасни и добре обосновани, научните доказателства за приоритизиране на специфични морски медицински интернационални програми за промоция и профилактика на здравето в морската медицина са ограничени. Няколко са специфично свързаните с мореплаването проучвания относно причините за катастрофи, нуждата от адекватно цветно зрение и слух, както и за смъртност, причинена от туберкулоза. Оценявайки нуждата от междудисциплинарен подход за превантивна морска медицина, ФОЗ насочи усилия за сплотяване на научните общности, работещи по медицински, правни и екологични въпроси на морето и морската индустрия. Във форума, освен студенти и преподаватели от МУ Варна, участваха преподаватели от ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, Българския морски квалификационен център, Института по океанология, Басейновата дирекция при Министерството на околната среда и водите, представители на бизнеса, неправителствени организации, служби по трудова медицина, медицински центрове, сертифициращи моряците и др.

Очакваните обществени ползи са в по-добре подготвени здравни специалисти в отраслите на морската индустрия в области като: устойчиво здравно и екологично развитие; иновативно, съвременно здравеопазване; контрол и надзор на заразните болести и епидемиологична безопасност за обществото; обогатяване на личната здравна морска култура; подобряване на здравния статус на работещите на море.

Цели на форума са да съдейства за ефективното развитие на здравната морска култура и образование на медицинските кадри, на българските моряци и работещите в отраслите на морска индустрия; да допринесе за по-активното приобщаване на българската медицина към международните морски здравни институции.

Задачи на форума:

1. Да бъдат показани някои от възможностите на българската здравна морска култура и образование.
2. Да бъдат обсъдени идеи за усъвършенстване на учебната и научноизследователската работа в медицинските учебни заведения с теми по морска медицина в съответствие с международните и националните здравни морски юридически инструменти и съвременната практика.

3. Да предостави възможност за интегриран обмен на информация между специалистите, работещи в секторите на здравеопазването и морската индустрия и съдейства за разширяване на сътрудничеството на национално и международно ниво.

Тематични направления, обсъждани на форума бяха:

- ▶ Медицински аспект на комплексните методи за управлението на бедствия и критични състояния на море и на брега;
- ▶ Психо-социални, физични и химични рискови фактори за здравето на работещите на море и възможностите за превенция;
- ▶ Здравно морско образование, следдипломна квалификация и медицинско освидетелстване на корабните екипажи;
- ▶ Международни и национални здравни морски юридически инструменти;
- ▶ Морско пространствено планиране и климатични промени;
- ▶ Имунопрофилактика, лабораторен и епидемиологичен скрининг сред морски лица;
- ▶ Морето и морските ресурси като източник на здраве.

Поредицата от събития стартира със студентска постерна сесия. На последвалата кръгла маса „Проблемите на практиката в подкрепа на обучението по морска медицина“ разискваните практически насоки за усъвършенстване на преподаването по Морска медицина в МУ – Варна се обединиха в тематичните направления: *Климат и здраве, Здраве и безопасност на море, Епидемиология на инфекциозните болести, Морска медицина на бедствените ситуации*. В заключение участниците оформиха обща концепция за актуализация на обучението по морска медицина.

Форумът постави добро начало за обединяване на научния, преподавателски, административно-правен и граждански капацитет около идеята за силен растеж и устойчиво развитие.

Библиография

1. Пеев И, Ставрев Д, Пропедевтика на морската психология и морската дейност. човешкият фактор и безопасността на корабоплаването, Изд. Медицински Университет Проф. П.Стоянов Варна, 2016
2. Carter T., Seafarer medicals: population health or private gain?, Int Marit Health 2016; 67, 1: 1–2
3. Doyle, N., MacLachlan, M., Fraser, A., Resilience and well-being amongst seafarers: cross-sectional study of crew across 51 ships, International Archives of Occupational and Environmental Health, 89, 2, 2016, 199-209
4. European Maritime Day 2016 Events in Europe <https://ec.europa.eu/maritimeaffairs/maritimeday/sites/mare-emd/files/2016-all-events-in-europe.pdf>
5. <http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/maritimeday/en/about-emd>
6. International travel and health: situation as on 1 January 2012., © World Health Organization 2012
7. Vaccines and vaccination against yellow fever WHO Position Paper – June 2013, Weekly epidemiological record, No. 27, 5 July 2013

Автор

доц. Теодора Димитрова, дм, Ръководител на катедра „Хигиена и епидемиология“ към ФОЗ МУ – Варна